
Украина
шаирлери

Майе Симмар къызы Абдулганиева (Maye Safet) 1972 сенеси Къырымда, Акъшейх (Раздольное) къасабасында догъды. 1990–1995 сс. Акъмесджит девлет университетининъ (шимди ТМУ) къырымтатар ве рус филологиясы болюгинде тасиль алды. Университетнинъ аспирантурасында окъуды. Шимди къырымтатар масаллары боюнджа ильмий иш узеринде чалыша. «Таврия» ве «Тарпан» нешриятларында, ТМУ къырымтатар эдебияты кафедрасында чалышты. «Ильхам» эдебий бирлешмесининъ азасы.

Онынъ эдебий ве ильмий эсерлери «Йылдыз» меджмуасында, «Къырым», «Янъы дюнья», «Авдет» газеталарында басылды. Биринджи шиирлери 1992 сенеси «Авангард» Акъшейх район газетасында рус тилинде, 2004 сенеси исе «Къырым» газетасында ана тилимизде дюнья юзю корьди.

Майе Абдулганиева

Ешиль Кяинат

Шиирлер

ДОЛЯ
Акъмесджит
2014

УДК 82-1
ББК 83.3 (4Укр-Крмтат)
А64

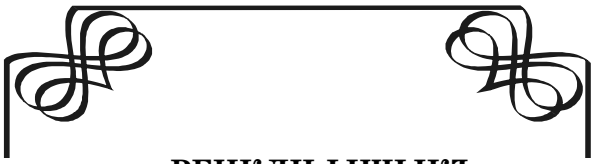
Украина
Языджылары Миллий Бирлиги
Къырым джумхуриет
тешкилятынынъ нешири

Китапны тертип эткен
ве неширге азырлагъан
Сейран Сулейман

Рессам
Александр Иванченко

Майе Абдулганиева
А64 Ешиль Кяинат. Шиирлер. — Акъмесджит: ДОЛЯ, 2013. — 64 с.
ISBN 978-966-366-751-5

© Абдулганиева М. С. 2014
© ООО «Издательство “Доля”» — макет, вёрстка, 2014

РЕНКЛИ ЫШЫКЪ

Кок къушагъы ичинде,
Ренкли ышыкъ ичимде.
Заман акъып кечкенде,
пармакъларны сылатып,
ягъмур ягъа.

Кетем ягъмур пешинден,
Айретленем эр шейден,
Кок къуббеси эшиле,
Ренкли къушакъ созула
бойдан бойгъа.

Учмасам да,
кенъ керем эллеримни,
Синъдирем ичиме бу ренклерни.

ЕШИЛЬ КЯИНАТ

Бурум-бурум сарылгъан,
Зерре къадар Кяинат.
Бу назичик авуччыкъта
Къыш юкъусы сакълангъан.
Шень баарьнинъ шырасы,
Сыджакъ язнынъ тюркюси,
Кузьнинъ парлакъ бакъыр тюсю,
Ренкли, номай, толгъун аят —
Ешиль, тазе кяинат —
Япракъ олып куньге чыкъа.

ЙЫЛДЫЗ

Кокте парлакъ бир йылдыз
Озь еринден чалт кочьти.
Манъа таба ынтылып,
Бар кучюнен о учты.
Шемшер киби из къалдырып,
Кокни тельче-тельче больди.
Улькерлернинъ орьнегинденми
Истегимни о бильди?

...ТЕНСИЗ

О заман вуджутлар ёкъ ола.
Чюнки тек бир бакъыштан
квантларгъа болюнип,
Даркъалып кетесинъ.
Мириад айретте къалгъан,
Озюнинъ бахтындан бедбахт
кунешлер.
Йылдызлы семагъа чевирилесинъ.
Девамлы, узакътан
Озь нурчыкъларынен
Озюнъе таба узанасынъ.
Ве тап ичинъде,
Къабургъаларынъ артында,
Узанып етмек истегинъ
Татлы-татлы сызлай...

КУНЬ НУРУНЫ АВУЧЫНЪДА ДЕВАМЛЫ ТУТАРСЫНЪМЫ...

Кунь нуруны авучынъда девамлы
тутарсынъмы?
Къыргъан буллюр бардакъны
къайта бутюн япарсынъмы?
Я, аслында, шеффаф джамдан
бардакъ мевджут эдими?
Я козь, сувдан акс олунгъан,
парлакъ бир нур корьдими?

ДИНЪЛЕМЕ МЕНИ...

Куньдюзим ве геджем,
омрюмнинъ эки ялысы.
Къальбимде ер тапып, сынъырлар
ичинде букленген бир сыр.
Не исе уйгъунлыкъ,
не исе онъа бенъзеген бир ал.
Мен иле къал,
бир дакъкъагъа даа къал...

Дерсинъ, бу — сахрада бир ютум
сувгъа ихтиядж,
Сёзлеринъ — гонълюмни
къуртаргъан дерман-илядж,
Тутулырсынъ, узун кирпикли
кийигим, авджыдан къач,
Ёкъ, динълеме мени, мен иле къал,
мен иле къал...

СУАЛЬ

Баарь келип,
Ешиль орьте
Тереклерни-топракъны.
Хатырлаймы
Пытакълар
Былтыр тюшкен япракъны?

КЕСТАНЕ

Кузьнинъ ильки айында
Кестанелер тёкюлир.
Кя къабукътан айрыла,
Кя къабугъы тикенли.
Къавургъанда оларны,
Къабугъыны ярар чатлакъ.
Сакъынмасанъ къорлардан,
Узан да ал, дамын бакъ.

Мен де базы «тикенлим»,
Серт бакъарым, шефкъатсыз.
Сырым теренликте гизли,
О, бельгисиз эм адсыз.
Лав-лав этип о яна,
Джесюр, акълы эр иште.
Бакъ лезzетин, кель яныма,
Сакъынмасанъ атештен...

КЪАДЫН

Къадын киши — о бир сырдыр,
Юректекин — анълатмаз.
Хош къонушыр — мейиль берип
Севгенини дуйдурмаз.

Къадын киши — о бир сырдыр,
Базан сёзден къайтамаз.
Эгер де бир шубеленсе,
Башкъа ич де ишанмаз.

Къадын киши — о бир сырдыр,
Севсе, нурдай сачылыр.
Къатмерли бир гуль киби,
Япракъ-япракъ ачылыр.

Къадын киши — о бир сырдыр,
Къальпте онынъ сыры сакълы.
Кимдир эвель айткъан эди:
«Къадын — къадын олып акълы».

КЪАЙДАСЫНЪ СЕН?

Узакълардан, хаяллардан
Кельди сесинъ — акс-сада.
Сени бильдим дестанлардан
Джесюр йигит, яш сердар.
Сенинъ атынъ — сербест еллер.
Силянъ — севги,
Яш аскерим.
Хатрим ичюн явны енъер.
О — хаялым,
О — батырым.
Этрафымда дигер дюнья,
Дестан олды заферлеринъ.
Амма манъа келе, гуя
Девам эте сеферлеринъ.
Урушларда арслан киби,
Аткъа минсе,
Аким тарзлы.
Эсим-тюшюм санъа таби,
Садыкъ ярем,
Айдын арзум.
Ойле исе, къайдасынъ сен?
Анъам сени эр адымда.

Сен огюме бир кунь кельсенъ,
Билем, къалырсынъ янымда.
Кель къаршыма, гъалип аскер,
Элим — сенде,
Козюм — сенде.
Хафиф баарь ели эсер
Нефесимде,
Нефесинъде.

СУРЕТИМНИ ЮРЕГИНЪЕ МУУРЬЛЕДИНЪМИ...

Суретимни юрегинъе
муурьлединъми?
Къысмет дие, мени озюнъ сечип
алдынъ.
Менсиз азат, менсиз сербест
ве урь эдинъми?
Меним олып, сен озюнъе саип
олдынъ.

ДЕРСИНЪ...

Дерсинъ, севгинъ юрегинъде
къайнап-къайнап, таштыр.
Дерсинъ, азат селлер олып,
ярды сукют ташны.
Дерсинъ, кокнинъ къуббесинде
йылдыз олып яна,
Эм ярата, эм девире ве табына манъа.

СЕН БАРСЫНЪМЫ ДЮНЬЯДА

Сен барсынъмы дюньяда —
Онъа разым.
Меним умютсиз севгим,
Меним арзум.
Яваш элинънен токъун
Омузыма.
Нурлы нагъмелер токъур
Гедже манъа.
Гуль гъонджесинден назик
Сенинъ тенинъ.
Чешме сувунъдан темиз
Сенинъ сесинъ.
Сен барсынъмы дюньяда —
Манъа кяфи.
Кельсенъ де хаялларгъа
Руя киби.

БУГУНЬ ДЕНЪИЗ — КОЗЬЛЕРИНЪНИНЪ ЧИН МИСАЛИ...

Бугунь денъиз — козьлеринънинъ
чин мисали,
Денъиз бугунь ойчан эм ябанджы,
сувукъ.
Муамеленъ —
де бузлата, де алевли —
Денъиз киби экен. Энди бильдим.
Языкъ...

Ялыдаки къаяларны туз агъарткъан
Далгъа къача, токъуныштан сакъына.
Мени эркелеткен, севген далгъа,
Шимди кимни севе, кимни сагъына?

Аджымайып, эп зыкъарлай
серт къыш ели...
Буны бильсе эдим! Энди бильдим.
Языкъ.
Денъиз — сенинъ козьлеринънинъ
мисали,
Эм бакъышынъ энди кескин ве сувукъ.

ОЙЛЕМИ Я?

Ойлеми я,
Арамызда
Севги дегиль эди?

Шу бакъышлар,
Шырын сёзлер
Бир шей дегиль энди.

«Тек бир данем», —
Манъа деген
Сен дегильми эдинъ?

Я, о куньлер
Керчек дегиль,
Тюшми асыл эди?

Коктен узип,
Бир йылдызны
Санъа бердим.

Недир демек,
Бу йылдызчыкъ
Энди сёнди?!

ЯНЪГЪЫЗЛЫКЪ

Билесинъми,
мени тек къаранлыкъ
къучагъында сара.

Билесинъми,
адждж бу янъгъызлыкъ
юрегимни яра.

Янълыш, эльбет,
эр бир адым янълыш,
эр бир сёзюм хата.

Янълыш, эльбет,
Аят — сонъсуз ярыш.
Демек, къалдым артта.

Кельмезсинъ сен,
Адждж янъгъызлыкътан
Сен къуртармазсынъ.

Кельмезсинъ сен,
Нурсыз бу эвимни
Айдынлатмазсынъ.

БЕКЛЕДИМ

Бекледим бираз, бельки, пешимден,
«Кетме...» —
деп яваш чагъырырсынъ сен.
Сен индемединъ, мен токътамадым.
Севгини, языкъ, къуртарамадым.

Асретлик — алев, гонълюмни якъа,
Юзюме сыджакъ козьяшлар акъа.
Янъгъызлыкъ — къылыч,
къальбиме санчтынъ.
Мен кеттим,
мени сен токътатмадынъ.

Унутсанъ эгер, вазгечсенъ менден,
Не бакъып къалдынъ меним пешимден?

ИФТИРА

Деди бириси:
«Яренъ сени унутты энди.
Яныпъ тургъан оджакъта севги
атеши сёнди», —

Йипекдай ялан сарды,
оны мен керчек сандым,
Шубе гонълюмни ярды,
ялан сёзюне къандым.

Севги — о, бир джам экен,
бирден чиль-парча олды,
Къанлы козьяшлар тёкем —
гонълюм джамгъа сапланды.

КЕМАНЕДЖИГЕ

Козьден акъкъан козьяшлар
гъам корьфези олды,
Кеманенинъ теллери къуш къафеси
олды.
Къушчыкъ тынмай чапалана,
истей сенден имдат,
Чал севдалыкъ нагъмесини
ве элинъни узат.

ЧЕКИЛЬ КУЗЬГЮ КЪАРШЫСЫНДАН

Чекиль кузьгю къаршысындан,
Кузьгю — первасыз бир джам.
О, буз киби, сенде исе
Баарь киби яш бир джан.

Бир кунь келир, козьлеринъни,
Дигер козьлер акс этер.
Бу бакъыштан кельген нурлар,
Феза озегине етер.

Чевирме сонъ назарынъны,
Санъа садыкъ о козьден.
Сёз - яраша базаргъа,
Козь ишанчлы олур сёзден.

Чекиль кузьгю къаршысындан,
Ал кунештен шадлыкъ тюсюн.
Эп юзьлерге зийнет ола,
Парлакъ козьлер ве тебессюм.

Чекиль янъгъыз бу аксиден,
Айырма чокъ вакъыт джамгъа.
Бельки, джевап олур сенден,
Санъа багъланъгъан джангъа?

НЕ ДЕНЪИШТИ?

Санъа багъылы умютлерим узюльди,
Шенъ хаяллар, руяларым ёкъ олды.
Серт ягъмурлы акъшамлар да артты,
Не денъишти?

Ешиль баарь узакъларгъа чагъыра,
Ренксиз шеэр козьлериме
бакъып тура.
Бир гъафлетте кибим.
Не денъишти?
Не денъишти?
Мен денъиштим.

АГЪЛАМА, КЪЫЗ!

Мазюн сенинъ бакъышларынъ,
Якъа адждзы козьяшларынъ,
Къальбинъ атеш киби яна...
Дживан къыз, не олды санъа?

Юзюнъ джойды ал тюсюни,
Ким ынджытты, акъыз, сени?
Сёзден солдымы акъ черенъ?
Ах чекме теренден-терен.

Агълама, элинъни узат,
Кениш ёллар ача аят.
Мени десенъ — санъа азыр,
Садыкъ ёлдаш, олсанъ разы.

МЕЛЕК САНДЫМ СЕНИ...

Мелек сандым сени, мелек эдинъми?
Менчюн шавленъ тез вакъытта
янып сёнди.
Къальбим, оны бир эдиенъ дединъми?
Ёкъ, о инсан, адий инсан эди...
Кобелекнинъ учушындан енгильдир,
Бу къаарим — джанлы бир ельпазе...
Инсан, акъикъатта, мелек дегильдир.
Эм не исе, айдын хаялсынъ сен.

ГУЛЬ
(хаял)

1.

Якъынлашмам, элим узакъ сенден,
тазе гулюм,
Емин этем, япрагъынъны якъмам
нефесимнен.
Билем, къаба токъунышым —
дал-боюнъа олюм,
Ал гъонъджженъе авеслигим —
дава озь-озюмнен.

2.

Тюзгюнлик, нефислик къалдырды
айретте,
Диване оларакъ, ёлумны шашырдым.
Эвимде булундым, дерсинъ ки,
гъурбетте,
Багъчада къоранынъ ташына таш
урдым.

Кене мен истедим гъонджени узьмеге,
Тёкюльсе-тёкюльсин, онъа да разым.
Не керек бу къадар дюльбер осьмеге?!
Авеслик догъура, къозгъалай озю.

Сонъуна къокъусы,
япракънынъ тюсюни,
Хатрымда къалдырмакъ ниетнен
кельдим...
Ачылгъан, сараргъан,
джойгъан озюни,
Гъает чокъ къокълангъанки —
бутюн тёкюльди.

3.
Куньлерим балавуз киби ириди,
Авучым ичине бирер тамлады.
Кене шу багъчада сербест
мен юрдим,
Къапысы артынадже ачыкъ,
эледим.

Арз эткен хаялым — гуль терегини,
Бакъымсыз алда къалдырды сабысы.
Хор алы такъ этти джан-юрегиме,
Бу гульге истегим эди эсапсыз.

Янында къалдым, сувардым оны,
Топракътан, кунештен дюльберлик
сюзди.
Тикенге къулакъасмай сардым
оны,
Гуль ачты, къанымдадыр да алып
тюсни.

Севиндим бирден ойле бахшышкъа,
Гуль исе менден сакълады инесин.
Янына келип, саз чала ашыкълар,
Оларгъа къошула бульбюллер сеси.

КЪУШ ЮЗЮМИ

Бу, бельки, севги де дегиль.
Алгъышлав...
Авучымда къырмызы къуш юзюми.
Дане-дане джыйып кетирем санъа,
Ишанчлы, буюк элинъе тёкем.
Аз корюнеми?
Дане-дане джыйып кетирем... Ал!
Ал! Коресинъми, къан киби ал...
Коресинъми, кунештен ичинде
урлугъы корюне...
Дерсинъ ки, гизли фикирлеримиз,
Дерсинъ ки, сакъланып къалгъан
ислеримиз.
Юрекнинъ теренлигинде дане-дане
топлангъан,
Авучымда, къан киби ал,
къуш юзюми...

МЕНИ ЯНЪГЪЫЗ КЪАЛДЫРМА

Мен янынъда олгъан заман, мени
янъгъыз къалдырма,
Тюшюнджелер ве къаарим иле
янъгъыз къалдырма.
Хаялларым, бельки, учып кете
узакъ фезаларгъа,
О Земинде тапалмайдыр нокъта
биле къонмагъа.
Пек къарышыкътыр фикирим,
анълашылмаз тилим...
Риджа этем, керек олсам, мени
янъгъыз къалдырма!
Я, шу сонъсуз терелликке бир кунь
ойле далсам,
Ве, къайтмайып, алемимде —
хаялларда къалсам?...

ШУ САЛГЪЫРНЫНЪ КОПЮРЛЕРИ...

Шу Салгъырнынъ копюрлери,
Ниджэ къальпни къавуштырды.
Сакин суву ниджэ гонъюль
Ярасыны савуштырды.

Эм севдалар онъа келип,
Сырларынен пайлаша.
Бир-бирини афу эте
Дарылгъанлар, барыша.

Шу севдалар бир-бирине,
Юреклерни багъышлай.
Копюр къанат тюбюне
Ашкъ сырыны козьден сакълай.

Шу Салгъырнынъ копюрлери,
Ялыларны бирдем эте.
Озен къуванч, кедерлерни
Мазыларгъа алып кете.

ТЕЛЕФОН ИЛЕ...

— Алёёё! Ишлер? Сагълыгъынъ?
Ёкъ, ич бир шей. Сагъындым.
Ёкъ, кене шу, чалышам.
Янъы куньге алышам.
Аят? Эбет, эп къайнай.
Бизнен, дерсинъ, оюн ойнай.
Де котере, де эндире,
Эм дагъ ола, эм дере.
Динълечи, айтаджакъ олам,
Бир меракълы шей дуям:
Къалабалыкъ бу омюрде,
Бизни, дерсинъ, бир-бириндeн,
Кимдир/недир, эп къувалай,
Кимдир/недир хырсызлай...
Алёё... Бармы даа вакътынъ?
Ёкъ, ич бир шей... Пек сагъындым.

ОЙЛЕ ЭДИ...

Шефкъат олып кельген эди,
Кунеш акси олып кульди,
Ынджынувдан оле эди,
Ойле эди, ойле эди...

Шефкъат — сув ютумы эди,
Думан киби земин эди,
Эзиетлеп, къальпни эзди,
Ойле эди, ойле эди...

БИР СЁЗ...

Дюньянъны къырмакъ ичюн бир
сёз етер.
Я, сабырнен беклемек
дегильми бетер?

ЭСИРЛИК

Алевден ириген мум киби, ашкъ,
севги ве шадлыкъ акътылар.
Дерсинъ ки, сим-сия бошлукъкъа,
аркъамдан итеп, быракътылар.

Къаранлыкъ ве бошлукъ, бир де мен —
ракъиплер берильди оюнгъа.
Инатлыкъ не керек, енъильдим,
аркъанлар сарылды боюнгъа.

Мен адий эсирлер сафында.
Бу сонъки уруштан пек талдым.
Урушсыз теслим олгъандан мен,
сонъунда яп-янъгъыз да къалдым.

ДЖЕЗА

Тишлеримни сыкъам,
огге адым атам,
Агъыр зынджыр сюйреклене,
чеке арткъа.
Терге катып, козьяшымны
къанып ютам,
Аркъам сыдырылгъан, кунеш
де эп якъа.

Бири языкъсынды: «Агъзынъ
аи-заргъа,
Гъамгъа гъарип къальбинъ,
козюнъ яшкъа толды...»
Онъа джевап бердим: «Агъыр
бу джезагъа
Къарарындан арткъач меракъ
себеп олды.

Динъле, мушкюль вазиетим
дегиль къаза,
Раатсызланма, ич мени аджыма сен.

Бу керчектен агъыр,
амма керек джеза,
Вуджут бойле хор олгъанда,
рухым осе.

Дюньядыр. Дюньяда нидже
аллар ола,
Ола биле, тильден шадлыкъ
балы чагълай.
Амма тени дегиль, гонълю
сыдырыла,
Къальби исе яна ве хорлукътан агълай».

ХУДЖУР ГЪАЛЕБЕ

Янгъынлар сёнди,
Фуртуна ятышты.
Даркъады чёллерде
сют тюслю тютюн.

Сеферге чыкъкъанда
ракъиплер анълашты:
я да ич бир шей,
я да бус-бутюн.

Козь-козьге илишип,
чёллерде атышты —
кеманда кескин
уджлу окълары.

Гъайретле пычакълап
къабургъаларыны,
кими юткъузды,
Ким чыкъты устюн?!

Я да ич бир шей...
Я да бус-бутюн...

Силяхсыз мугъалип
эгди башыны,
ракъиби алдында
тизине энди:

«Озюме къалдырам
бус-бутюн агърыны...
Ич бир шей — сенинъки,
файдалан энди...»

АЙДЫ, ДАА БИР КЕРЕ...

Дюньяны къач буджакъ
биледжек яшымда,
Тельбевни элимден къачырдым,
эй, аман.
Чеврилем, айланам, бу серсем
башымда,
Къарышты эр бир шей —
догърулыкъ ве ялан.
Сафдиллик, нефретни, севгини алып,
Дерсинъ ки, бир къуту ичине къойдым.
Манълайны къач кере первазгъа урып,
Къапыдан кечкенде, диварны ойдым.
Тюз ёлум огюмде, кунь ярыкъ ве айдын,
Айды, даа бир кере, адымлайым, айды!

ХАЙЫР ЭЙИЛИККЕ ОЛСУН

Гедже юкъум мушкюль эди,
Пек къыйнады, терлетти.
Дерсинъ, олдым бир ребер,
Ве къоюлдым девлеттен.
Буюк-буюк лафларны,
одыр-будыр иш эпледим.
«Огге!» — дедим, тешкилятны
Не яшаттым, не ольдюрдим.
Не бир къоркъу, не бир азап
Чекмедим, раат олдым.
Бу даа падиша дегиль,
Ялынъыз ребер адым...

Дюкюльдеди юрегим,
Чаптым ачыкъ пенджереге,
Оф! Шукюрлер Раббиге!
Бу тек худжур бир тюш экен!

НЕФРЕТ ИЛЕ ПАХЫЛЛЫКЪ ОЙНАМАГЪА БАШЛАДЫЛАР

Нефрет иле Пахыллыкъ
ойнамагъа башладылар,
Эллерине бирер къокъла —
башы сагълам эриф алдылар.
Бири коксюн юмрукълай:
«Мен акъыллым, акълым», — дей.
Экинджиси артта къалмай:
«Сен кимсинъ? Мен акълым!» — дей.
— Сен не корьдинъ? Не бильдинъ?
Меним адым бильгили!
— Эбет, кимлер танымаз
сен айнеджи тилькини!
— Бир къач къатлы эвинъ бар,
демесе, неден эйилик?!
— Сенинъ ишинъ олмасын.
Одыр элял зенгинлик!
Олар тура, давалаша, четте,
кулькюден къатып,
Пахыллыкънен Нефрет бакъа,
бир бирине козь къымып.

— Корь, буларгъа душман дегиль,
бир къашыкъ сув биле кяфи,
Бир бирини богъар ташлар,
не дженк керек, не де кяфир.

ТИЛЬНИНЪ КЪЫЙМЕТИНИ КИМ ТЮШЮРЕ?

Рус ханымлар франсыз тилин
нефис бир тиль, деп къуллана, —
Деген сёзлер «Онегин» де къайгъы
иле айтылгъан.
Земановий франсызларда тиль
меджбурен къорчалана —
Инглизджеде иш-арекет —
эш-джемаат шай тойгъан.

Бакъ, бугуньки къырымтатар бир
къач тильни къарыштыра,
Къашкъа-чубар-бенекли —
бильген шейни тасырдай.
Оджа, алим, профессОр,
дерсинъ, бир шей араштыра,
Халкъ озь ана тилини токъал
тувар киби айдай.

Мен де халкънынъ бир векили...
Къафам енгиль — тюшюнмесем...
Гурьлер экенми озь тилим, МЕН
къыймети тюшюрмесем?

КЪЫДЫРМА КЯР ВЕ ЗАРАРНЫ...

Ашыкъмайып кеткен ёлда,
сени бири,
тап сюрюне берип, озды.
Санъа ондан не кяр ве не зарар?

Аякъ басып тургъан бир аркъанда
олгъан богъумларны да башкъасы
чезди.
Санъа ондан не кяр ве не зарар?

Ягъмур ягъар, ирип кетер беяз
къарлар —
топракъ ютум-ютум татлы сувгъа
тояр,
Акъибетте пишер махсул-мейвалар,
Ондан олур файда, олур бир кяр.

Чюрюк дильден саф къальплерге
зеэр тамлар.
Яман лафкъа, ынджынувгъа юрек
чыдар,

Инъильтини алып кетер кучьлю
рузгяр —
Дуярсынъмы?.. Буюк бир зарар.

Давранмасанъ, сема сени эп
чагъырса,
Мавы кокке котермесенъ озюнъни,
Бири озды, бири енъди,
деп айткъанда,
Бармы мана? Къыдырма кяр
ве зарарны...

ОЛУР БАЙРАМЛАР

Эй-эй! Ишкир къырымтатарлар!
Бизлерчюн нейсе къызды авалар!
Анда-мында тувгъан айдын
сымалар,
Къашы сытыкъ, джиддий черелер,
Кучьлю къолларда кене алетлер.
Иншалла! Олур бизлерчюн
байрамлар!
Бизлерчюн чалыр шенъ нагъмелер!

КЪАРТБАБАМ
СМАИЛ БАТЫРГЪА

Денъизнинъ мас-мавы тюсю
Муляйим ве джиддий бакъышта.
Пек чебер ве чевик озю
Эм токътамай язда-къышта.

Къырымгъа пек садыкъ инсан
Чокъ шейлер корьди-кечирди.
Ватангъа къайткъаны чокътан.
Ватанда яшайыш къурды.

Чыдамлы эм сезгир юреги
Ускютни, коюни арзулай.
Ускютнинъ эр бир отчюги
Акъкъында хатыра сакълай.

Бизимчюн даима орьнек
Сабырлы, акъыллы къартбаба.
Бираздан да белли олур,
Бенъзедикми сизге, аджеба?!

ДЖЕВАПЛАР...

Юнус Къандымгъа

Аят — о недир?..
Уфукъ — о недир?..
Сачтан инджe сынъыр олып
Бизден нелер-нелер гизлейдир.
Сыр ачылыр. Барсанъ етип.
Энди сизге о сыр белли.
Агъ-Лав иле токътамайып чаптынъыз,
Еттинъиз уфукъкъа,
Юсуфынъыз киби рухкъа дёндинъиз.
Эм узюльди аятынынъ инджe тели.

КЪЫРАЛИЧЕ

Сабрие Сеутовагъа

Сурьатлы заман
Этрафта кече.
Къыдырам сени,
Меним къыраличем.

Дагъ тёпесинде
Сенинъ сарайынъ.
Гизлене козьден
Меним хаялым.

Сарп къаяларгъа
Тырмашмакъ керек.
Пек севмек истей,
Бу тынчсыз юрек.

Я да, бельки, сен
Янымда даим.
Корьмей тек сени
Бу сокъур гонълюм.

ЭР КИМДЕ ОЛАМАЗ

Рессам Мустафа Муртазаевге

Фырчыны алып тутмагъа элине
Эр кимнинъ етер такъаты.
Тек оны — инатны, итаат эттирмек
озюне
Эр кимнинъ такъаты оламаз.

Этрафны козетип, корьмеге дюньяны
Эр кимнинъ етер такъаты.
Тек ислер къайнагъан сыджакъ
гонълюни
Ренклерге чевирмек эр ким оламаз!

Басмадан бар сеснен йырлагъан
бояны
Ель иле вакъыт да сильмез.
Эр кимге заман айыра бир ерни...
Къанатлар эр кимде оламаз.

АДИЙ БИР КУНЬ

Юрегимде чала къавал ве кемане,
Ильк баарьнинъ муджизевий нагъмеси.

Фильджандаки къара къавенинъ тюсю,
Козьлеринъни анъдыра, бир данем.

Сыджакъ элинъ янагъыма токъунды,
Санъа бакъып, мен элимни салладым...

Бугунь саба мен къоджамны
эр кунь киби,
Босагъада турып, ишке озгъардым.

БИЗ ЭМ ДЕ...

Гедже вакъыт яваш кете,
Эвде сёнди чыракъ-ышыкъ.
Юкълай бизим къорантамыз —
Биз эм де бир пардош-мышыкъ.

Бу яз эвнинъ тёпесини,
Биз, не исе, къапаттыкъ.
Кочермиз келеджек сене:
Биз эм де бир пардош-мышыкъ.

Авушырмыз янъы эвге,
Кочер долап, къашыкъ-машыкъ.
Шенъ яшайджакъмыз берабер —
Биз эм де бир пардош-мышыкъ.

БИР ИС ОЛЫП

Авучынъданъ билегинъе
из къалдырып
акъа...
козьяш?
ягъмур тамчысы?
я бир дакъкъа?

Аятынънынъ бир дакъкъасы...

Эр шей бите.
Акъибетте
бир хатыра, бир ис олып.

ШЕК-ШУБЕ

Истеклерим мени больди экиге,
Керек-керекмегенини къойдым
теразеге.
Бордж ве намус, ясакъ ве ялан —
Бир фуртуна олып, этрафымда
айланды.
Кечмиш-келеджекни
ойландым...
Эр шей, бельки, ятышты,
Къальп — де тынды, де таштысы.
Дудагъымны къурутты
алельхусус арарет, эм
Сонъра, мумдай,
бираз майышып,
шекиль алды...

СУАЛЬ
ИШАРЕТИ.

МУНДЕРИДЖЕ

Ренкли ышыкъ 5
Ешиль Кяинат 6
Йылдыз 7
...Тенсиз 8
Кунь нуруны авучынъда девамлы
тутарсынъмы... 9
Динълеме мени 10
Суаль 11
Кестане 12
Къадын 13
Къайдасынъ сен? 14
Суретимни юрегинъе
муурьлединъми... 16
Дерсинъ... 17
«Сен барсынъмы дюньяда...» 18
«Бугунь денъиз —
козьлеринънинъ
чин мисали.....» 19
Ойлеми я? 20
Янъгъызлыкъ 21
Бекледим 22

Ифтира 23
Кеманеджиге 25
Чекиль кузьгю къаршысындан 25
Не денъишти? 27
Агълама, къыз! 28
Мелек сандым сени... 29
Гуль 30
Къуш юзюми 33
Мени янъгъыз къалдырма 34
Шу Салгъырнынъ копюрлери... 35
Телефон иле..... 36
Ойле эди... 37
Бир сёз... 38
Эсирлик 39
Джеза 40
Худжур гъалебе 42
Айды, даа бир кере... 44
Хайыр эйиликке олсун 45
Нефрет иле Пахыллыкъ
ойнамагъа башладылар 46
Тильнинъ къыйметини
ким тюшюре? 48
Къыдырма кяр ве зарарны... 49

Олур байрамлар 51
Къартбабам Смаил Батыргъа 52
Джеваплар... 53
Къыраличе 54
Эр кимде оламаз 55
Адий бир кунь 56
Биз эм де... 57
Бир ис олып 58
Шек-шубе 59

Автор выражает
искреннюю благодарность
за финансовую поддержку
Ильясу Абдурахманову,
Рустему Мустафаеву,
Мустафе Мухтеремову

Литературно-художественное издание

Майе Симмаровна
АБДУЛГАНИЕВА
(Maye Safet)
ЗЕЛЁНЫЙ МИР
Стихи

Редактор
С. Сулейман
Художник
А. Иванченко

Верстка — В. Басыров

●

Сдано в печать 25. 07. 2014 р.
Подписано в печать 27. 07. 2014 р. Формат 84x90 $^{1}/_{32}$.
Бумага офсетная 80 $^{г}/_{м^2}$.
Гарнитура UkrainianSchoolBook. Печать офсетная.
Условн. печ. л. 2,80. Тираж 300.

ООО «Издательство "Доля"»
295022, Республика Крым, г. Симферополь,
ул. Виноградная, 22
E-mail: vbasyrov@mail.ru

Отпечатано с готовых фотоформ
на полиграфическом оборудовании ООО «Ельиньо»:
95006, Республика Крым, г. Симферополь,
бульвар Ленина, 5/7